

notitie

Forum Standaardisatie

www.forumstandaardisatie.nl

info@forumstandaardisatie.nl

Bureau Forum

Standaardisatie

gehuisvest bij Logius

Postadres

Postbus 96810

2509 JE Den Haag

Bezoekadres

Wilhelmina van Pruisenweg 52

2595 AN Den Haag

Bij bezoek aan Logius is

legitimatie verplicht

FORUM STANDAARDISATIE 14 juni 2017 Agendapunt 7. Voortgangsnotitie

Van:	Bureau Forum Standaardisatie
Aan:	Forum Standaardisatie

Ter kennisname

Het Forum wordt gevraagd **kennis te nemen** van de volgende ontwikkelingen:

1. **Wetsvoorstel wet GDI**
2. **Pianoo congres en deelname Pianoo reviewgroep marktdossier ICT**
3. **Evaluatiebrief Digicommissaris en rapport Maak Waar!**
4. **Kabinetsreactie op Europees Interoperabiliteits Raamwerk**

1. Wetsvoorstel wet GDI

Het voorstel voor de wet op de GDI is in consultatie geweest tussen 22 december 2016 en 31 maart 2017. In deze periode kwamen 41 openbare reacties binnen.

Zie: <https://www.internetconsultatie.nl/wetgdi>

In een groot deel van de reacties op artikel 2 werd de zorg geuit voor voldoende inspraak. BZK denkt daarom aan het organiseren van een bijeenkomst in september 2017, waarbij in ieder geval die mensen uitgenodigd worden die gereageerd hebben op het concept artikel 2.

Het doel is om zowel nader toe te lichten wat er (niet) met de reacties is gedaan, alsook om samen vooruit te kijken naar de komende AmvB's en het proces daarheen, waarin zo veel mogelijk ruimte voor tijdige inspraak wordt geboden, onder meer in de vorm van internetconsultatie. En aangezien ook het toezicht op naleving van de AmvB's nog nader vorm dient te krijgen in een jaarlijkse monitor kan ook dat onderwerp van gesprek zijn.

In de zomer wordt het wetsvoorstel aangescherpt. Na de zomer gaat het wetsontwerp naar de Autoriteit Persoonsgegevens voor advies. Afhankelijk van het advies gaat het waarschijnlijk in het najaar van 2017 naar de toetsgroep en daarna door de voorportalen richting de ministerraad, waarna - bij akkoord - het wetsvoorstel voor advies naar de Raad van State gaat.

2. Inkopers: deelname Pianoo congres en reviewgroep marktdossier ICT

Forum Standaardisatie nam deel aan het Pianoo-congres op 1 juni jl. in het Orpheus-theater in Apeldoorn. Er waren ruim 700 bezoekers, het merendeel inkopers bij de overheid. Zowel de stand als de workshop "Vragen om open standaarden bij inkoop" werden goed bezocht. Deelnemers ontvingen de nieuwste versie van de flyer met de lijst van verplichte open standaarden (pas toe of leg uit) en de handreiking Vragen om open standaarden bij inkoop. De bekendheid met open standaarden lijkt te zijn verbeterd ten opzichte van vorig jaar, afgaande op de reacties tijdens de workshop.

Verder werkt BFS samen met Pianoo door deel te nemen aan de reviewgroep marktdossier ICT om de kwaliteit van de website van Pianoo hoog te houden als het gaat om ICT in het algemeen en open standaarden in het bijzonder.

3. Evaluatiebrief Digicommissaris en rapport Maak Waar!

Minister Plasterk heeft 18 april aan de Tweede Kamer de [evaluatiebrief 'Vertrouwen komt te voet'](#) van de digicommissaris Bas Eenhoorn gestuurd, waarin hij zijn zienswijze en ervaringen van de afgelopen jaren uiteenzet ter advisering van een nieuw kabinet. Hierbij adviseert hij om een sterke interbestuurlijke regie-eenheid met één verantwoordelijk bewindspersoon in te richten ter ondersteuning van de politiek verantwoordelijke(n) om recht te doen aan de bestuurlijke en inhoudelijke complexiteit.

Tegelijkertijd stuurde Plasterk het rapport '[De Digidelta: samen versnellen. Evaluatie van de Nationaal Commissaris Digitale Overheid](#)' door ABD Topconsult onder voorzitterchap van Peter Veld. Hierin is in opdracht van de minister (het construct) van de Digicommissaris geëvalueerd en voorzien van een advies over het beleid, de besturing en de inbedding van de digitale overheid in de volgende kabinetsperiode. In het rapport wordt geconcludeerd dat de geboekte resultaten van de Digicommissaris niet voldoen aan de verwachtingen van de stakeholders. De (versmalde) focus op geld en governance was hier mede de oorzaak van, omdat er (te) weinig aandacht rsteerde voor een samenhangende visie, samenwerking, kenisopbouw en kennisdeling. Dit leidt mogelijk tot stagnatie in de doorontwikkeling van de digitale overheid.

Op dezelfde dag bood Plasterk ook [het adviesrapport Maak Waar!](#) van de studiegroep Informatiesamenleving en Overheid aan de Eerste en Tweede Kamer aan. Dit rapport bevat aanbevelingen over het functioneren van de digitale overheid in relatie tot de snelle digitalisering van de samenleving. In het rapport zijn adviezen opgenomen over de verdere ontwikkeling, de financiering en de governance van de generieke digitale voorzieningen. Het rapport benadrukt de noodzaak om de kennis en kunde bij zowel overheid, burgers als bij bedrijven te verbeteren. Dit vergt erkenning bij overheidsorganisaties van de noodzaak tot omslag en inhaal en ambitie om te investeren.

Open standaarden in rapport Maak Waar!

De studiegroep onderschrijft in zijn rapport het nut van (het gebruik van) open standaarden. Voor de open economie van Nederland is het bijvoorbeeld van groot belang dat nationale digitale infrastructuren met elkaar kunnen communiceren en de grensoverschrijdende digitale dienstverlening optimaal functioneert. Door dat slim te doen beperken overheid en bedrijfsleven maatschappelijke transactiekosten tot het strikt noodzakelijke, met de concurrentievoordelen van dien.

Het 'pas toe of leg uit'-principe moet daarom veel nadrukkelijker onder de aandacht worden gebracht en verdient een bredere toepassing. Het omarmen van open standaarden moet een belangrijk uitgangspunt voor de overheid zijn. Immers, wanneer publieke organisaties meer gebruik maken van open standaarden, vergroot dit de wendbaarheid van de publieke dienstverlening en wakkert het

innovatie aan, schrijft de studiegroep. Ze creëren zo een enorme vraag naar gedeelde voorzieningen en maken het voor hun 'klanten' maar ook zichzelf makkelijk en goedkoop. Ook wordt zo een markt gecreëerd voor standaardfunctionaliteiten waarin grote maar ook kleinere aanbieders bereid zijn te innoveren en concurreren.

In situaties waar private aanbieders een rol spelen en een publieke keten ontbreekt, kan de overheid zorgen voor standaarden die uitwisseling van informatie vergemakkelijken en zodoende ook het samenspel van de betrokken partijen verbeteren. Naarmate de overheid in de publieke dienstverlening meer gebruik gaat maken van private voorzieningen, moet zij ook erop toezien dat deze voorzieningen voldoen aan de eisen en standaarden die zij daarvoor heeft opgesteld.

Voor de governance adviseert de Studiegroep een Ministeriële Commissie Digitalisering in te stellen, onder voorzitterschap van de minister-president, en met een ambtelijk voorportaal. De bewindslieden van EZ, BZK en VenJ vormen het hart van deze ministeriële commissie, vanuit hun systeemverantwoordelijkheid voor respectievelijk digitale economie, digitale overheid en digitale veiligheid. In de commissie zijn voorts de medeoverheden vertegenwoordigd.

Voor de digitale overheid wordt, voortbouwend op het huidige Digiprogramma, een jaarlijks te actualiseren uitvoeringsprogramma opgesteld door een programmaraad op bestuurlijk/ hoogambtelijk niveau waarvan medeoverheden en uitvoeringsorganisaties uiteraard ook deel uitmaken.

Stuurgroepen op hoogambtelijk niveau, zoals de huidige Stuurgroep eID en de Stuurgroep Berichtenvoorziening, sturen binnen een opdracht en met mandaat van de Programmaraad op de instandhouding en de doorontwikkeling van afzonderlijke onderdelen van de digitale basisinfrastructuur dan wel andere daarvoor aangewezen onderdelen van de uitvoeringsprogramma's. Ook in deze stuurgroepen is een duidelijke rol voorzien voor de medeoverheden en voor uitvoeringsorganisaties. Dit omdat wie meebetaalt ook meebepaalt.

4. Kabinetsreactie op Europees Interoperabiliteits Raamwerk

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft de Kamer geïnformeerd over de Nederlandse positie t.a.v. de EU-mededeling over herziening van het bestaande [European Interoperability Framework](#) (EIF).

De EIF is een kader van uitgangspunten en aanbevelingen voor de inrichting van grensoverschrijdende overheidsdiensten. De herziening was aangekondigd in de digitale interne marktstrategie, die gemeenschappelijk beleid ondersteunt door onderling verbonden, interoperabele netwerken en systemen veronderstelt.

Het EIF omvat twaalf uitgangspunten en 47 aanbevelingen. De gehanteerde uitgangspunten zijn: subsidiariteit en evenredigheid, openheid, transparantie, herbruikbaarheid, technologische neutraliteit en gegevensportabiliteit, gebruikersgerichtheid, inclusiviteit en toegankelijkheid, veiligheid en privacy, meertaligheid, administratieve vereenvoudiging, behoud van informatie, beoordelen van doeltreffendheid en efficiëntie.

De kern van de [kabinetsreactie](#) is dat Nederland voorstander is van de versterking van de Europese digitale interne markt. Daarvoor dient grensoverschrijdende digitale overheidsdienstverlening verder versterkt en vereenvoudigd te worden. Nederland werkt in dit kader aan een generieke digitale infrastructuur (GDI). De reactie stelt dat de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) en de ['pas-toe-of-leg-uit'-lijst van het Forum Standaardisatie](#) kunnen worden beschouwd als het nationale interoperabiliteitskader. Afstemming met nationale interoperabiliteitsinitiatieven en andere EU initiatieven, zoals de Digital Service Infrastructure dient te worden geborgd.

Het kabinet is terughoudend over het voornemen van de Commissie om na de evaluatie eind 2019 met mogelijk meer verplichtende voorstellen en harmonisatie op het gebied van governance te komen. Het kabinet is positief ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit van het de

EIF mededeling. Nederland is van mening dat de EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2014–2020, Nederlandse initiatieven voor ontwikkeling van grensoverschrijdende overheidsdiensten financiële dienen uit te gaan van een business case.

Tijdsbesparing (voor o.a. overheden en bedrijven) wordt als belangrijkste opbrengst van het voorstel wordt beschouwd en interoperabiliteit is daar een belangrijke voorwaarde voor.